

Қурбон байрами кунлари уч кундир | Фикҳ дарслари (261-дарс)

19:00 / 22.12.2023 2938

هُلَّلَا يَضَرَّهٖ رَبُّهُ يَبَأُ نَع
يَلَّصُّ يَبْنَلَا نَاكَ لَاقُ هُنَع
جَرَخَ إِذَا مَلَّسَ وَهِيَ لَعُ هَلَّلَا
عَجَرَ قِيَرَطِ يَفِ دِيغَلَا مُوِي

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ هٰذَا نَبِيُّكُمْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ هٰذَا نَبِيُّكُمْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ هٰذَا نَبِيُّكُمْ

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ийд куни бир йўл билан чиқсалар, бошқаси билан қайтар эдилар».

Термизий, Абу Довуд ва Бухорий ривоят қилишган.

Узрли ёки узрсиз уч кунгача ўқиса бўлади.

Қурбон байрами кунлари уч кундир. Шу кунларда ийд намозини ўқиш мумкин. Аммо ийд намозини кечга қолдириш гуноҳ бўлади.

Хутбасида такбири ташриқ ва қурбонлик ҳақида таълим беради.

Имом Қурбонлик ийдидаги хутбасида такбири ташриқнинг қачон ва қандай айтилиши ҳамда қурбонликка оид ҳукмлардан намозхонларга таълим беради.

Ийди фитрда эса садақаи фитр ҳақида таълим беради.

Агар ийд рўза байрами бўлса, хутбада ўша ийдга тегишли масалалар, хусусан, фитр садақаси ҳақида кишиларга таълим берилади.

Арафа куни Арафотда тўпланганларга ўхшаб тўпланиш йўқ.

Арафотда жамланиш ўша ерга хос ибодатдир. У ибодатни Арафотдан бошқа жойда адо этиб бўлмайди.

Арафа кунининг бомдодидан бошлаб ийднинг асригача мустаҳаб бўлган жамоат ила адо этилган ҳар фарзнинг ортидан мисрда муқим бўлган киши, эркакка иқтидо қилган аёл ва муқимга иқтидо қилган мусофир учун «Аллоҳу акбар! Аллоҳу акбар! Лаа илааҳа иллаллоҳу! Валлоҳу акбар! Аллоҳу акбар! Ва лиллааҳил ҳамд»ни айтиш вожибдир. Имом Абу Юсуф ва имом Муҳаммад «Ташриқ кунларининг охирги асригача», деганлар ва шунга амал қилинади.

Яъни ушбу такбир сийғасини бир марта айтиш вожиб. Ортиқча айтиш мустаҳаб ва савоб.

Аллоҳ таоло Бақара сурасида:

مَعْدُودَاتٍ آيَاتٍ فِيهِ اللَّهُ وَادِّكُرُوا

«**Саноқли кунларда Аллоҳни зикр қилинг**», деган (203-оят).

Ушбу оятда Аллоҳ таоло саноқли кунларда, яъни ташриқ кунларида Ўзини эслашга, зикр қилишга буюрмоқда.

Икрима розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: «**Саноқли кунларда Аллоҳни зикр қилинг**», дегани ташриқ кунларида фарз намозларидан кейин «**Аллоҳу акбар, Аллоҳу акбар**», деб такбир айтинг, деганидир».

Агар имом тарк қилса ҳам, муқтадий уни тарк қилмайди.

Мазкур такбир бевосита фарз намозидан кейин айтилади. Орага намозни бузадиган амаллар тушмаслиги керак.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.